

شنبه
۱۴۰۴/۰۱/۱۶

دفترچه پاسخ

درس‌های ۱ تا ۳ دوازدهم

دوبینگ ماز

گروه آزمایشی علوم انسانی
زبان عربی

درس	مسئول درس	طراحان	ویراستاران
زبان عربی	هاله کریمی	کاظم غلامی - روح‌الله گلشن محمدعلی تابان‌فر	کیارش پورمهدی مریم آقاییاری

درس‌های ۱ تا ۴ دهم	درس‌های ۵ تا ۸ دهم	درس‌های ۱ تا ۴ یازدهم	درس‌های ۵ تا ۷ یازدهم	-	درس‌های ۱ تا ۳ دوازدهم	درس‌های ۴ و ۵ دوازدهم
هفته اول	هفته دوم	هفته سوم	هفته چهارم		هفته پنجم	هفته ششم

۵۵ روز جمع‌بندی تا کنکور اردیبهشت

حق چاپ و تکثیر سؤالات به هر روش (الکترونیکی و...) پس از برگزاری آزمون برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز «گروه ماز» مجاز می‌باشد و با متخلفین برابر مقررات رفتار می‌شود.
به دلیل عدم رضایت تیم ماز، هرگونه استفاده غیرقانونی از دفترچه سؤالات و پاسخنامه ماز برای تمامی اشخاص، شرعاً حرام است.

اهمیت مباحث این آزمون در کنکورهای سراسری چند سال اخیر

درس ۱ عربی دوازدهم در کنکورهای اخیر

کنکور	ترجمه	تحلیل صرفی	ضبط حرکت	قواعد	کل فصل
کنکور ۱۳۹۸	۲	×	×	×	۲
کنکور ۱۳۹۹	×	×	×	×	×
کنکور ۱۴۰۰	×	×	×	×	×
کنکور ۱۴۰۱	×	۱	×	۱	۲
کنکور ۱۴۰۲ نوبت اول	۲	۱	×	۱	۴
کنکور ۱۴۰۲ نوبت دوم	۲	×	×	۱	×
کنکور ۱۴۰۳ نوبت اول	۱	×	×	×	۱
کنکور ۱۴۰۳ نوبت دوم	۲	×	×	۱	۳

- درس ۱ دوازدهم مربوط به مبحث حروف مشبّهة بالفعل و «لا»ی نفی جنس است.
- در این درس، با ۴ محل اعرابی جدید هم آشنا می‌شوید.
- با اینکه تا الان در بخش ضبط حرکت از این درس تستی نداشتیم، اما ماهیت این مبحث به صورتی است که احتمال طرح تست در مبحث ضبط حرکت بعید نیست.
- در سال‌ها اخیر، تقریباً هر سال در ترجمه و قواعد، یک تست از این مبحث داشتیم.

درس ۲ عربی دوازدهم در کنکورهای اخیر

کنکور	ترجمه	تحلیل صرفی	ضبط حرکت	قواعد	کل فصل
کنکور ۱۳۹۸	۱	×	×	×	۱
کنکور ۱۳۹۹	۳	×	×	۱	۴
کنکور ۱۴۰۰	×	×	×	×	×
کنکور ۱۴۰۱	۱	۱	×	×	۲
کنکور ۱۴۰۲ نوبت اول	۱	×	×	×	۱
کنکور ۱۴۰۲ نوبت دوم	×	×	×	۱	×
کنکور ۱۴۰۳ نوبت اول	×	×	×	×	×
کنکور ۱۴۰۳ نوبت دوم	۱	×	×	×	۱

- درس ۲ دوازدهم مربوط به مبحث حال است.
- از مبحث حال در بخش ترجمه و قواعد، بیشتر از بخش تحلیل صرفی تست طراحی می‌شود.
- ماهیت این مبحث به صورتی است که احتمال طرح تست در مبحث ضبط حرکت بسیار بعید است.

درس ۳ عربی دوازدهم در کنکورهای اخیر

کنکور	ترجمه	تحلیل صرفی	ضبط حرکت	قواعد	کل فصل
کنکور ۱۳۹۸	×	×	×	×	×
کنکور ۱۳۹۹	×	×	×	۱	۱
کنکور ۱۴۰۰	۱	×	×	۱	۲
کنکور ۱۴۰۱	۳	×	×	×	۳
کنکور ۱۴۰۲ نوبت اول	۱	×	×	۱	۲
کنکور ۱۴۰۲ نوبت دوم	×	×	×	×	×
کنکور ۱۴۰۳ نوبت اول	۳	×	×	۱	۴
کنکور ۱۴۰۳ نوبت دوم	×	×	×	×	×

- درس ۳ دوازدهم مربوط به استثناء است.
- تکنیک‌های ترجمه این مبحث، تست‌خیز و قابل مانور است.
- در بخش قواعد نیز مبحث تست‌خیزی به شمار می‌آید.
- تا الان در بخش تحلیل صرفی از این مبحث سؤال طرح نشده، اما ماهیت مبحث به صورتی است که احتمال طرح تست در مبحث تحلیل صرفی بعید نیست.
- ماهیت این مبحث به صورتی است که احتمال طرح تست در مبحث ضبط حرکت بعید است.
- گاهی از مبحث «لای نفی جنس» درس اول و «استثناء» درس سوم، به صورت ترکیبی در تست‌های ترجمه استفاده می‌شود.

هاله کریمی مسئول درس عربی ماز

■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۱ - ۹)

۱- «إِنَّمَا وَلِيَكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ»:

- (۱) ولی شما تنها خدا و پیامبرش و کسانی‌اند که ایمان می‌آورند، کسانی که نماز را بر پا می‌دارند و در حالی که در رکوع‌اند، زکات می‌دهند!
- (۲) قطعاً ولی شما تنها خدا و پیامبر او و کسانی هستند که ایمان آورده‌اند، کسانی که برپاکننده نمازند و در حالی که در رکوع‌اند، زکات می‌دهند!
- (۳) ولی شما فقط خدا و پیامبرش و کسانی هستند که ایمان آورده‌اند، کسانی که نماز را بر پا می‌دارند و در حالی که در رکوع‌اند، زکات می‌دهند!
- (۴) ولی شما خدا و پیامبر او و کسانی‌اند که تنها ایمان آورده‌اند، کسانی که نمازشان را بر پا می‌دارند و در حالی که در رکوع‌اند، زکات می‌دهند!

(متوسط - خط به خط - تمرین درس ۲ - ۱۴۰۲)

پاسخ: گزینه ۳

بررسی گزینه‌ها:

- «إِنَّمَا: فقط، تنها» در گزینه (۲) به شکل «قید تأکیدی» (قطعاً) ترجمه شده که اشتباه است.
- ضمناً در گزینه (۴) در جای مناسبی ترجمه نشده.

نکته: به نمودار زیر که نحوه ترجمه «إِنَّمَا» را توضیح داده، دقت کنید:

لفظ مناسب ترجمه: با لفظ «فقط» یا «تنها» ترجمه می‌شود.

جایگاه ترجمه: در بخش «دوم» جمله؛ چون کاربرد آن «تأکید» است و این تأکید روی بخش دوم جمله رخ می‌دهد.

«إِنَّمَا»

حواست باشه: با «إِنْ» از زمین تا زیر زمین فرق داره و نباید به شکل «قیدهای تأکیدی» (قطعاً، حتماً، همانا، بی‌شک و ...) ترجمه شود.

مثال: إِنَّمَا عَدُوُّكُمْ الْجَهْلُ ← تأکید «إِنَّمَا» روی بخش دوم (خبر = الجهل) است.

ترجمه: دشمن شما فقط (تنها) نادانی است. ✓ فقط (تنها) دشمن شما نادانی است. ✗

با توجه به نکته گفته شده، در این آیه تأکید «إِنَّمَا» روی بخش دوم (خبر = اللّه) است؛ بنابراین **قبل** از آن ترجمه می‌شود.

«آمَنُوا: ایمان آوردند» ماضی است، نه مضارع. ← رد گزینه ۱

«الصَّلَاة: نماز» ضمیر ندارد. ← رد گزینه ۴

«يُقِيمُونَ: بر (به) پا می‌دارند» فعل است، نه اسم. ← رد گزینه ۲

گروه آموزشی ماز

۲- «قال العجوز للملك محزوناً ليتني أقدر أن أرجع نفسي إلى الماضي حتى أعوض أخطائي لأتني لا أريد أن يذكرني بالسوء!»:

۱) پیرمرد با ناراحتی به پادشاه گفت: کاش می‌توانستم خودم به گذشته بازگردم تا اشتباهات خویش را جبران کنم، برای اینکه نمی‌خواهم خانواده‌ام از من به بدی یاد کنند!

۲) پیرمرد با اندوه به پادشاه گفت: ای کاش بتوانم خودم را به گذشته بازگردانم تا اشتباهاتم را جبران کنم، چرا که نمی‌خواهم خانواده‌ام از من به بدی یاد کنند!

۳) پیرمرد با ناراحتی به پادشاه گفت: کاش بتوانم خودم به گذشته بازگردم تا اشتباهات را جبران کنم، چرا که نمی‌خواهم خانواده‌ام مرا با بدی به یاد بیاورند!

۴) پیرمرد غمگین به پادشاه گفت: ای کاش می‌توانستم خودم را به گذشته بازگردانم تا اشتباهات خودم را جبران کنم، برای اینکه نمی‌خواهم خانواده‌ام مرا با بدی به یاد بیاورند!

(متوسط - ترکیبی - تمارین درس ۱ - ۱۲۰۱)

پاسخ: گزینه ۲

بررسی گزینه‌ها:

«محزوناً: با ناراحتی (اندوه)» نقش «حال» را دارد، نه صفت. ← رد گزینه ۴

«ليت ... أقدر: کاش (ای کاش) بتوانم» ← رد گزینه‌های ۱ و ۴

نکته: به نقش مهم «لَعْلَ» و «لَيْتَ» در ترجمه دقت کنید:

۱. «لَعْلَ» به معنای «شاید، امید است» و «لَيْتَ» به معنای «کاش، ای کاش» می‌باشد.

توجه: اولین موضوع اینه که حواست باشه این دوتا به جای همدیگه ترجمه نشن!

۲. فعل مضارع در ساختار [«لَعْلَ» یا «لَيْتَ» + فعل مضارع] به شکل «مضارع التزامی» ترجمه می‌شود.

توجه: حواست باشه فعل مضارع توی این ساختار به شکل «ماضی استمراری یا بعید» ترجمه نشه!

مثال: لَعْلَ فَرِيقَنَا بِنَجْحٍ: شاید تیم ما پیروز شود ✓ شاید تیم ما پیروز می‌شد ✗ شاید تیم ما پیروز شده بود ✗

لَيْتَ صَدِيقِي يَرْجِعُ: کاش دوستم برگردد ✓ کاش دوستم برمی‌گشت ✗ کاش دوستم برگشته بود ✗

«أرجع: بازگردانم» در گزینه‌های (۱) و (۳) به درستی ترجمه نشده.

توجه: به تشابه فعل‌های زیر و تفاوت‌شان در ترجمه دقت کنید:

شماره	ماضی	مضارع
۱	رَجَعْتُ: برگشت	يَرْجِعُ: بر می‌گردد
۲	أَرْجَعُ: بازگرداند	يُرجِعُ: باز می‌گرداند

ضمیر «ي» در «أخطائي: اشتباهاتم» در گزینه (۳) ترجمه نشده.

«يذكر: یاد کنند» در گزینه‌های (۳) و (۴) به درستی ترجمه نشده.

توجه: به تشابه فعل‌های زیر و تفاوت‌شان در ترجمه دقت کنید:

شماره	ماضی	مضارع
۱	ذَكَرْتُ: یاد کرد	يَذْكُرُ: یاد می‌کند
۲	تَذَكَّرْتُ: به یاد آورد	يَتَذَكَّرُ: به یاد می‌آورد

۳- بعض الثَّقَنَاتِ الْحَدِيثَةِ تَفِيدُ النَّاسَ كَثِيرًا وَتُسَاعِدُهُمْ فِي تَسْهِيلِ أُمُورِهِمْ وَلَكِنَّهُ هُنَاكَ أَشْخَاصٌ يَسْتَفِيدُونَ مِنْ جَانِبِهَا الْمَضَرِّ!

- (۱) بعضی فناوری‌های جدید به مردم سود بسیاری می‌رسانند و آن‌ها را در آسان شدن کارهایشان یاری می‌کنند، در حالی که اشخاصی هم هستند که از وجه زیان‌بار آن استفاده می‌کنند!
- (۲) برخی از فناوری‌های بسیار مُدِرَن برای مردم مفید هستند و به ایشان در آسان کردن کارهایشان کمک می‌کنند، ولی اشخاصی هستند که فقط از جنبه زیان‌آور آن استفاده می‌کنند!
- (۳) بعضی فناوری‌های جدید به مردم سود بسیاری می‌رسانند و به آن‌ها در آسان شدن کارهایشان کمک می‌کنند، حال آنکه اشخاصی هستند که از وجه زیان‌بار آن استفاده می‌کنند!
- (۴) برخی از فناوری‌های مُدِرَن بسیار به مردم سود می‌رسانند و ایشان را در ساده‌سازی کارهایشان یاری می‌کنند، اما اشخاصی هستند که از جنبه زیان‌آور آن استفاده می‌کنند!

(آسان - ترکیبی - تمرین درس ۲ - ۱۴۰۲)

پاسخ: گزینه ۴

بررسی گزینه‌ها:

«تفید: سود می‌رساند» فعل است، نه اسم. ← رد گزینه ۲

«کثیراً: بسیار» قید است، نه صفت. ← رد سایر گزینه‌ها

«تسهیل» مصدر ثلاثی مزید از باب «تفعیل» است و به صورت «متعدی» (آسان سازی، آسان کردن) ترجمه می‌شود نه «لازم» (آسان شدن). ← رد گزینه‌های ۱ و ۳

توجه: حواستان به تشخیص صحیح «لازم» و «متعدی» بودن «فعل‌ها» و «مصدرها» در ترجمه باشد!

«ولكن: ولی، اما» در گزینه‌های (۱) و (۳) به اشتباه به شکل «واو» حالیه (در حالی که، حال آن که) ترجمه شده.

«هم» در گزینه (۱) اضافی است.

«فقط» در گزینه (۲) اضافی است.

گروه آموزشی ماز

۴- «لَا يَسْمَحُ النَّاجِحُ أَنْ تُضَعِفَ الْمَشَاكِلَ الْمُخْتَلِفَةَ عَزْمَهُ وَتَتَغَلَّبَ عَلَيْهِ خِيْبَةُ الْأَمَلِ لِأَنَّ النَّجَاحَ أَجْرُ مَنْ يُوَاسِلُ مُحَاوَلَاتِهِ رَغْمَ الْمَوَاعِنِ»!

- (۱) انسان موفق نباید اجازه دهد مشکلات مختلف اراده او را ضعیف کند و ناامیدی بر او چیره شود، زیرا موفقیت پاداش کسی است که با وجود موانع، تلاش‌هایش را ادامه می‌دهد!
- (۲) موفق اجازه نمی‌دهد که مشکلات گوناگونی عزم او را ضعیف گرداند و ناامیدی بر او غلبه کند، برای اینکه موفقیت پاداش کسی است که با وجود مانع‌ها به تلاش‌های خود ادامه می‌دهد!
- (۳) موفق نباید اجازه دهد اراده او با مشکلات گوناگون ضعیف گردد و ناامیدی بر او چیره شود، برای اینکه موفقیت پاداش کسانی است که با وجود مانع‌ها به تلاش‌هایشان ادامه می‌دهند!
- (۴) انسان موفق اجازه نمی‌دهد که عزم او با مشکلاتی مختلف ضعیف شود و ناامیدی بر او غلبه کند، زیرا موفقیت پاداش کسی است که با وجود موانع به تلاش‌های خود ادامه می‌دهد!

(متوسط - ترکیبی - متن درس ۲ - ۱۴۰۲)

پاسخ: گزینه ۱

بررسی گزینه‌ها:

«لَا يَسْمَحُ: نباید اجازه دهد» فعل «نهی» صیغه «غایب» است؛ بنابراین طبق ساختار [نباید + مضارع التزامی] ترجمه می‌شود. ← رد گزینه‌های ۲ و ۴

نکته: به ساختار زیر و نکات آن دقت کنید:

مفهوم «کسره» (ـِ) چیست؟ در اصل «ساکن» (ـَ) است؛ یعنی فعل مضارع «مجزوم» می‌باشد.

این «کسره» (ـِ) از کجا اومد؟ وقتی «ـِ» به «ال» برخورد می‌کند، به «ـِ» (کسره عارضی) تبدیل می‌شود.

نتیجه مهم: «لا» در این ساختار از نوع «نهی» است؛ چون در اصل مضارع مجزوم داریم!

«لا» + مضارع مختوم به «کسره» (ـِ)

مثال: لَا يَذْهَبُ الطَّلَابُ إِلَى الصَّفِّ: دانش‌آموزان نباید به کلاس بروند.

«غایب» و «متکلم»:
«نباید» + مضارع التزامی

مثال: لَا تُجَادِلِ الْجَاهِلَ: نباید با نادان بحث کنیم.

نحوه ترجمه:

«لا» نهی + فعل مضارع صیغه

مثال: لَا تَظْلِمِ الْأَخْرَيْنَ: به دیگران ستم نکن.

«مخاطب» دستوری و منفی (بدون «نباید»)

«تضعف: ضعیف کند (گرداند)» متعدی و معلوم است؛ زیرا «عزم» مفعولش است و منصوب شده. ← رد گزینه‌های ۳ و ۴

«المشاكل المختلفة: مشکلات مختلف (گوناگون)» ترکیب معرفه است نه، نکره. ← رد گزینه‌های ۲ و ۴

«مَنْ» با توجه به اینکه فعل پس از آن «مفرد» (یواصل) است؛ بنابراین به معنای «کسی که» است، نه «کسانی که». ← رد گزینه ۳

ضمناً با توجه به این موضوع، ضمیر «ه» در «محاولاته: تلاش‌هایش» و فعل «يواصل: ادامه می‌دهد» هردو باید به شکل «مفرد» ترجمه شوند. ← رد گزینه ۳

گروه آموزشی ماز

۵- «إِنَّ العاقل الَّذي ينظرُ إلى عواقب الأمور دائماً يُدرك أنَّ معاملة النَّاسِ السَّيِّئَةَ لا تَسبِّبُ إِلَّا انْفِتَاحَ أَبْوابِ العَدْوَانِ وَ لا نَفْعَ فِيهَا!»:

- ۱) بی شک خردمندی که همیشه به عواقب کارها نگاه می‌کند، می‌فهمد که رفتار بد با مردم سبب [چیزی] مگر باز شدن درب دشمنی‌ها نمی‌شود و سودی در آن نیست!
- ۲) انسان خردمندی که همواره به فرجام کارها می‌نگرد، درک می‌کند که رفتار بد با مردم تنها سبب باز شدن درب‌های دشمنی می‌شود و هیچ سودی در آن نیست!
- ۳) همانا عاقل کسی است که همیشه به فرجام کارها نگاه می‌کند، درک می‌کند که فقط رفتار بد با مردم سبب باز شدن درب‌های دشمنی می‌شود و نفعی در آن نیست!
- ۴) اگر انسان عاقل همواره به عواقب کارها بنگرد، می‌فهمد که رفتار بد با مردم سبب [چیزی] جز باز کردن درب‌های دشمنی نمی‌شود و هیچ نفعی در آن نیست!

(متوسط - ترکیبی - تمرین درس ۳ - ۱۴۰۳)

پاسخ: گزینه ۲

زیر ذره‌بین: به نظرت ابتدای عبارت، «إِنَّ» داریم یا «إِنْ»؟ خوب دقت کن:

«إِنَّ»: (ادوات شرط) ← بلافاصله بعد از آن، «فعل» می‌آید، نه اسم.

«إِنْ»: (حرف مشبّهة بالفعل) ← بلافاصله بعد از آن، «اسم» یا «جار و مجرور» می‌آید، نه فعل.

بررسی گزینه‌ها:

- با توجه به موضوع فوق؛ بعد از «إِنَّ» بلافاصله «اسم» (العاقل) اومده؛ پس «إِنْ» داریم نه «إِنَّ»: اگر، چنانچه ← رد گزینه ۴
- «الَّذي» در ترکیب «العاقل الَّذي»: (انسان) خردمندی که... طبق ساختار [اسم «ال» + «الَّذي، الَّذين، الَّتِي»] به معنای «که» می‌باشد. ← رد گزینه ۳
- «لا تَسبِّبُ إِلَّا انْفِتَاحَ...» باعث [چیزی] جز (مگر) باز شدن .... نمی‌شود، فقط (تنها) باعث باز شدن ... می‌شود

نکته: ساختار [جمله منفی] + «إِلَّا» را که «مُسْتَثْنِيْ مِنْهُ» در آن «محذوف» است، می‌توان به دو حالت ترجمه کرد:

حالت اول: ترجمه «جمله منفی» به شکل خودش + «مگر، جز»

حالت دوم: ترجمه «جمله منفی» به شکل «مثبت» + «فقط، تنها»

با توجه به نکته فوق، گزینه (۳) لفظ «فقط» را در جای نادرستی در ترجمه آورده که اشتباه است.

«أبواب: درب‌ها» جمع است، نه مفرد. ← رد گزینه ۱

«العَدْوَان: دشمنی» مصدر و مفرد است، نه جمع. ← رد گزینه ۱

«لا نَفْعَ» طبق ساختار [«إِلَّا» + اسم بدون «ال» و دارای «فتحه» (ـَ)] بیانگر «لا»ی نفی جنس است که همراه با «هیچ» ترجمه می‌شود؛ (هیچ سودی) ← رد

گزینه‌های ۱ و ۳

گروه آموزشی ماز

۶- عَيْنُ الْخَطَأ:

- ۱) ما أَعْجَبَ بعض حوادث الحياة، كأنها تحدث حتى نَعْلَمُنا دروساً كثيرة! : برخی اتفاقات زندگی چه عجیب هستند، آن‌ها رخ می‌دادند تا ما درس‌های زیادی یاد بگیریم!
- ۲) كلا البلدين اقتراحا أن يزداد حفر المناجم في الصحراء أكثر فأكثر! : هر دو کشور پیشنهاد دادند که کندن معادن در بیابان بیش از پیش افزایش یابد!
- ۳) فوزوا بالعلم من مجالسة العلماء لأنَّ عالمنا الحاضر امتلأ بالجهال! : دانش را از همنشینی با دانشمندان به دست آوردید، زیرا جهان کنونی ما از افراد نادان پر شده است!
- ۴) هذا الطائر أنظر الحيوانات و يقدر على رؤية كل شيء في الظلمة! : این پرنده تیزبین‌ترین حیوانات است و قادر است هر چیزی را در تاریکی ببیند!

(دشوار - ترکیبی - تمرین درس ۱ - ۱۴۰۱)

پاسخ: گزینه ۱

«كأنها تحدث: گویا آن‌ها اتفاق می‌افتند» مضارع است، نه ماضی.

توجه: حواستان باشد «كأن» را با «كان» در ساختار [كان + مضارع: ماضی استمراری] اشتباه نگیرید.

«نَعْلَمُنا: به ما بیاموزد» از «نَعْلَمُ» (مضارع) + ضمیر «نا» تشکیل شده؛ بنابراین ضمیر «نا» مفعول است، نه فاعل.

توجه: نقش ضمیر «نا» در ساختار [فعل مضارع + ضمیر «نا»] مفعول است.

گروه آموزشی ماز

۷- عَيْنُ الصَّحِيح:

- ۱) يُقْبِلُ النَّاسُ اليوم على شراء البضائع التي لها أسعار أرخص! : مردم امروزه خرید کالاهایی را که قیمت‌های ارزان دارند، می‌پذیرند!
- ۲) لو امتنعت عن أكل المواد السَّكَّرِيَّة لَمَا رَقَدْتُ في المستشفى! : اگر از خوردن مواد قندی خودداری کنی اصلاً در بیمارستان بستری نمی‌شوی!
- ۳) نُشِرَت أخبار عن الحرب ونحن نعلم أنَّ هدفها إيجاد الخوف! : خبرهایی از جنگ پخش شده، در حالی که ما می‌دانیم هدف به وجود آوردن ترس است!
- ۴) إعلم أنَّ دواء داء المرء في نفسه ولكن أكثركم لا تبصرونه! : بدان که داروی درد آدمی در خودش است، اما بیشتر شما آن را نمی‌بینید!

(متوسط - ترکیبی - تمرین درس ۳ - ۱۴۰۳)

پاسخ: گزینه ۴

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ «يُقْبِلُ على ... : روی می‌آورند»

توجه: به تشابه فعل های زیر و تفاوت شان در ترجمه دقت کنید:

شماره	ماضی	مضارع
۱	قَبِلَ: قبول کرد، پذیرفت	يَقْبَلُ: قبول می کند، می پذیرد
۲	أَقْبَلَ: روی آورد	يُقْبِلُ: روی می آورد

«أَرخَص: ارزان تر» بر وزن «أَفْعَل» و اسم تفضیل است که با «تر» ترجمه می شود.

ترجمه صحیح عبارت: «مردم امروزه به خرید کالاهایی که قیمت های ارزان تری دارند، روی می آورند.»

۲ «لَوْ اَمْتَنَعْتَ ... لما رَقَدْتُ: اگر خودداری می کردی ... (قطعاً) بستری نمی شدی»

نکته

فعل های «ماضی» در ساختار [«لَوْ» + «ماضی» + «ماضی»] اصولاً به شکل «ماضی استمراری» ترجمه می شوند.

مثال: لَوْ تَفَكَّرْتُ حَوْلَ هَذِهِ الْمَسْئَلَةِ فَهَمْتُ مِيزَهَا: اگر درباره این مسئله فکر می کردم راز آن را می فهمیدم.

۳

«نحن نعلم» جمله حالیه است و فعل مضارع «نعلم» به دلیل وجود فعل ماضی «نُشِرْتُ» پیش از خود، طبق ساختار [ماضی + مضارع: ماضی استمراری] به شکل «می دانستیم» (ماضی استمراری) ترجمه می شود، ضمناً ضمیر «ها» در «هذه» هدف آن نیز ترجمه نشده.

گروه آموزشی ماز

۸- «فقط پنج دانش آموز از مدرسه شما در امتحانات پایان سال مردود شدند!»:

- ۱) لم یرسب فی اختبارات نهاية السنة إلا خمسة طلاب من مدرستكم!
- ۲) خمس تلميذ من مدرستكم فقط رسبوا في امتحانات نهاية السنة!
- ۳) إنما خمسة تلاميذ من مدرستكم رسبوا في اختبارات لنهاية السنة!
- ۴) ما رسب خمس طالب من مدرستكم إلا في امتحانات لنهاية السنة!

پاسخ: گزینه ۱

(متوسط - ترکیبی - تمارین درس ۳ - ۱۴۰۳)

بررسی گزینه ها:

«پنج دانش آموز: خمسة تلاميذ (طلاب)» ← رد گزینه های ۲ و ۴

نکته: معدود اعداد «۳» تا «۱۰» به شکل «جمع» می آید.

با توجه به نکته فوق، چون عدد «پنج» را داریم در تعریب (فارسی به عربی)، باید برای «دانش آموز» حالت «جمع» را بیاوریم، نه «مفرد».

«امتحانات پایان سال: امتحانات (اختبارات) نهاية السنة» یک ترکیب «اضافی» است که بین اسم ها در تعریب، «حرف جرّ» نمی آید. ← رد گزینه های ۳ و ۴

«فقط پنج دانش آموز ... مردود شدند: خمسة تلاميذ (طلاب) فقط رسبوا، إنما رسب خمسة تلاميذ (طلاب)، لم یرسب (ما رسب) ... إلا خمسة تلاميذ (طلاب)»

زیر ذره بین: در متن فارسی «فقط» آمده که در «تعریب» (فارسی به عربی) می توان به سه حالت آن را بیان کرد:

حالت اول: استفاده از لفظ «فقط» ← (لفظ «فقط» باید بعد از کلمه ای بیاید که تأکید روی آن است.)

مانند گزینه (۲): خمسة تلاميذ (طلاب) فقط «تأکید» روی «پنج دانش آموز» است و «فقط» به درستی بعد از آن آمده.

حالت دوم: استفاده از «إنما» ← «تأکید «إنما» روی بخش «دوم» جمله است نه کلمه ای که بلافاصله بعد از «إنما» می آید.

در گزینه (۳) «إنما» به شکل درستی به کار نرفته؛ چون فعل «رسبوا» به جای «خمس تلاميذ (طلاب)» در بخش «دوم» آمده و روی آن تأکید شده؛ در صورتی که در متن فارسی تأکید روی «پنج دانش آموز» است.

شکل صحیح: إنما رسب خمسة تلاميذ (طلاب)

حالت سوم: استفاده از ساختار [«جمله منفی» + «إلا»] «تأکید» روی کلمه پس از «إلا» است.

مانند گزینه (۱): لم یرسب ... إلا خمسة طلاب «تأکید» روی «پنج دانش آموز» است و پس از «إلا» آمده.

در گزینه (۴) این ساختار به درستی به کار نرفته؛ چون «تلاميذ» (طلاب) قبل از «إلا» آمده و اشتباه است.

گروه آموزشی ماز

۹- عَيْنُ الْخَطَا فِي الْمَفْهُومِ: «كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ»

۱) داده خود، سپهر بستاند

۲) زندگی را زوال در پیش است

۳) هرکه آمد به جهان اهل فنا خواهد بود

۴) اگر پیش از اجل یک دم بمیری

نقش الله جاودان ماند!

زنده بی زوال یزدان است!

آن که پاینده و باقیست خدا خواهد بود!

در آن یک دم دو عالم را بگیری!

(متوسط - مفهومی - تمرین درس ۳ - ۱۴۰۳)

پاسخ: گزینه ۴

عبارت این گزینه با توجه به ترجمه‌اش (هر چیزی از بین رفتنی است، جز ذات او (خداوند)) به همراه گزینه‌های (۱)، (۲) و (۳) به مفهوم «ناپایداری جهان و جاودانگی خداوند» اشاره دارند ولی بیت گزینه (۴) ارتباطی به آن ندارد.

گروه آموزشی ماز

■ ■ ■ اِقْرَأِ النَّصَّ التَّالِيَّ بِدَقَّةٍ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ (۱۰ - ۱۴) بِمَا يَنْاسِبُ النَّصَّ:

تُعَدُّ جَائِزَةُ نُبُولٍ إِحْدَى مِنْ أَرْفَعِ الْجَوَائِزِ الْعَالَمِيَّةِ وَ تُنَمَّحُ سَنَوِيًّا تَكْرِيمًا لِلْأَفْرَادِ وَ الْمُنْظَمَاتِ الَّتِي قَدَّمَتْ مَسَاهِمَاتٍ (مشاركت‌های) بارزَةً فِي مَجَالَاتٍ مُخْتَلِفَةٍ تَخْدُمُ الْبَشَرِيَّةَ. أُسِّسَتْ هَذِهِ الْجَائِزَةُ بِنَاءً عَلَى وَصِيَّةِ الْعَالَمِ وَ الْمَخْتَرِعِ السُّوَيْدِيِّ أَلْفَرْدِ نُبُولِ الَّذِي اِشْتَهَرَ بِاخْتِرَاعِ الدِّيْنَامِيْتِ لَكِنَّهُ أَرَادَ أَنْ يُخَلِّدَ اسْمَهُ بِمِكَافَأَةٍ (با پاداش) الْجُهِودِ الَّتِي تَسَاهِمُ (كمك می‌کند) فِي تَقْدَمِ الْإِنْسَانِيَّةِ لَا بِاخْتِرَاعِ مَادَّةٍ اسْتُخْدِمَتْ مَعَ الْأَسْفِ فِي مَجَالِ التَّخْرِيبِ وَ هُوَ نَادِمٌ عَلَى ذَلِكَ. تُنَمَّحُ الْجَائِزَةُ فِي سَنَةِ مَجَالَاتٍ رَئِيسِيَّةٍ:

الطَّب: تَقْدِيرًا لِلَاكْتِشَافَاتِ الطَّبِّيَّةِ الَّتِي تَنْقِذُ الْأَرْوَاحَ وَ تَحَسِّنُ جُودَةَ الْحَيَاةِ.
الكِيمِيَاء: لِلْمَسَاهِمَاتِ فِي الْعُلُومِ الْكِيمِيَاوِيَّةِ الَّتِي تُؤَثِّرُ عَلَى الصَّنَاعَاتِ وَ الطَّبِّ وَ الْبِيئَةِ.
الْفِيزِيَاء: لِلَاكْتِشَافَاتِ الَّتِي تُوسِّعُ فَهْمَنَا لِلْعَالَمِ وَ الْكُونِ.
الْأَدَب: تَكْرِيمًا لِلْكَتَّابِ الَّذِينَ أَثَرُوا عَلَى الْفِكْرِ الْإِنْسَانِيِّ بِأَعْمَالِهِمِ الْأَدَبِيَّةِ.
السَّلَام: تُنَمَّحُ لِلْأَفْرَادِ أَوْ الْمُنْظَمَاتِ الَّتِي تَسْعَى لِتَحْقِيقِ السَّلَامِ الْعَالَمِيِّ.
الْعُلُومِ الْاِقْتِصَادِيَّة: رَغْمَ عَدَمِ وُجُودِهَا فِي وَصِيَّةِ نُبُولِ الْأَصْلِيَّةِ فَقَدْ أُضِيفَتْ لِاحْقًا بِمُسَاعَدَةِ مَنِ الْبَنْكِ الْمَرْكَزِيِّ السُّوَيْدِيِّ.
يَتِمُّ الْإِعْلَانُ عَنِ الْفَائِزِينَ كُلِّ عَامٍ فِي شَهْرِ أُكْتُوبَرٍ وَ تُقَامُ مَرَامِسُ تَوْزِيعِ الْجَوَائِزِ فِي الْعَاشِرِ مِنْ دِيَسَمْبَرٍ، فِي ذِكْرِى وَفَاةِ أَلْفَرْدِ نُبُولِ. يَحْصُلُ الْفَائِزُونَ عَلَى مِيدَالِيَّةٍ ذَهَبِيَّةٍ وَ شَهَادَةٍ تَقْدِيرٍ وَ مَبْلَغٍ مَالِيٍّ كَبِيرٍ مِمَّا يُمْكِنُ لَهُمْ مُتَابَعَةُ أبحاثِهِمْ أَوْ جُهِودِهِمْ فِي مَجَالَاتِهِمِ الْمُتَخَصَّصَةِ.
إِنَّ جَائِزَةَ نُبُولِ أَصْبَحَتْ رَمْزًا عَالَمِيًّا لِلْإِنْجَازِ (موفقیت) وَ التَّمْيِيزِ وَ سَاهَمَتْ فِي تَسْلِيطِ الضَّوِّ عَلَى شَخْصِيَّاتٍ بَارِزَةٍ غَيْرَتِ مَجْرَى التَّارِيخِ بِعِلْمِهِمْ وَ فِكْرِهِمْ وَ إِنْجَازَاتِهِمِ الْإِنْسَانِيَّةِ.

ترجمه متن:

جایزه نوبل یکی از معتبرترین جوایز جهانی به‌شمار می‌آید و هر ساله به‌منظور قدردانی از افراد و سازمان‌هایی که مشارکت‌های برجسته‌ای در زمینه‌های مختلفی که به بشریت خدمت می‌کنند داشته‌اند، اعطا می‌شود. این جایزه بر اساس وصیت دانشمند و مخترع سوئدی آلفرد نوبل که به‌خاطر اختراع دینامیت مشهور شد، بنیان‌گذاری شد، اما او می‌خواست نام خود را با پاداش دادن به تلاش‌هایی که به پیشرفت بشریت کمک می‌کنند، جاودانه سازد، نه با اختراع ماده‌ای که متأسفانه در زمینه ویران‌سازی به کار گرفته شد در حالی که او به‌خاطر آن پشیمان بود. این جایزه در شش حوزه اصلی اعطا می‌شود: پزشکی: به‌منظور قدردانی از اکتشافات پزشکی که جان انسان‌ها را نجات می‌دهد و کیفیت زندگی را بهبود می‌بخشد. شیمی: برای مشارکت در علوم شیمیایی که بر صنایع، پزشکی و محیط زیست تأثیر می‌گذارند. فیزیک: برای کشفیاتی که درک ما را از جهان و کیهان گسترش می‌دهند. ادبیات: به‌منظور قدردانی از نویسندگانی که با آثار ادبی خود بر اندیشه بشری تأثیر گذاشته‌اند. صلح: به افراد یا سازمان‌هایی اعطا می‌شود که برای تحقق صلح جهانی تلاش می‌کنند. علوم اقتصادی: اگرچه در وصیت‌نامه اصلی نوبل ذکر نشده بود، اما بعداً با حمایت بانک مرکزی سوئد به این مجموعه اضافه شد. هر ساله، برندگان در ماه اکتبر اعلام شده و مراسم اهدای جوایز در دهم دسامبر، هم‌زمان با سالگرد درگذشت آلفرد نوبل، برگزار می‌شود. برندگان، مدال طلایی، دیپلم افتخار و مبلغ مالی قابل‌توجهی دریافت می‌کنند که به آن‌ها امکان می‌دهد تحقیقات یا فعالیت‌های تخصصی خود را ادامه دهند. جایزه نوبل به نمادی جهانی از موفقیت و برتری تبدیل شده و توجهات را به چهره‌های برجسته‌ای جلب کرده است که با علم، اندیشه و دستاوردهای انسانی خود، مسیر تاریخ را تغییر داده‌اند.

گروه آموزشی ماز

۱۰- عَيْنُ الصَّحِيحِ حَسَبَ النَّصِّ:

- (۱) إحدى المجالات التي تعطى فيها جائزة نوبل ما كانت في وصيته!
- (۲) يمنح للفائزين مبلغ مالي كبير فقط حتى يواصلوا جهودهم وأبحاثهم!
- (۳) جائزة نوبل في مجال الأدب تعطى للذين أنجزوا اكتشافات توسع فهمنا للعالم!
- (۴) لا تمنح جائزة نوبل إلا للمنظمات الذين قدموا مساهمات بارزة في مجالات مختلفة!

(متوسط - مفهومی - متن درس ۲ - ۱۴۰۲)

پاسخ: گزینه ۱

بررسی گزینه‌ها:

- ۱ یکی از زمینه‌هایی که در آن جایزه نوبل اعطا می‌شود، در وصیت او نبوده است. (مطابق متن صحیح است و آن زمینه علوم اقتصادی است.)
- ۲ به برندگان فقط مبلغ مالی قابل توجهی اعطا می‌شود تا تلاش‌ها و تحقیقاتشان را ادامه دهند. (مطابق متن به آنان مدال طلا و دیپلم افتخار نیز داده می‌شود.)

۳ جایزه نوبل در زمینه ادبیات به کسانی داده می‌شود که اکتشافاتی را انجام داده‌اند که درک ما را از جهان گسترش می‌دهند. (این توضیحات مربوط به زمینه فیزیک است.)

۴ جایزه نوبل داده نمی‌شود مگر به سازمان‌هایی که شرکت‌های برجسته‌ای در زمینه‌های مختلف داشته‌اند. یا جایزه نوبل فقط به سازمان‌هایی که شرکت‌های برجسته‌ای در زمینه‌های مختلف داشته‌اند، اعطا می‌شود. (مطابق متن این جایزه به اشخاص یا سازمان‌ها داده می‌شود و مختص افراد نیست.)

در تست‌های درک مطلب، گزینه‌هایی که حاوی انحصار هستند معمولاً غلط می‌باشند. در این تست یک گزینه با لفظ «فقط» و یک گزینه با به کار گیری اسلوب استثنا با مستثنی‌منه محذوف این انحصار را بیان کرده‌اند که هر دو اشتباه هستند.

گروه آموزشی ماز

۱۱- عین الخطأ: «جائزة نوبل ...»

- (۱) بُنيت على توصية من ألفرد نوبل المخترع الشهير مُصَحَّحاً لخطأ! (۲) تُمنح في ستة مجالات رئيسية!
(۳) تُعد من أفضل الجوائز العالمية و تمنح شهرياً! (۴) تُعطى للفائزين في ذكرى وفاة ألفرد نوبل!

(آسان - مفهومی - متن درس ۲ - ۱۴۰۲)

پاسخ: گزینه ۳

جایزه نوبل ...

بررسی گزینه‌ها:

- ۱ بنابر توصیه‌ای از آلفرد نوبل مخترع مشهور بنیان‌گذاری شد، درحالی که می‌خواست خطایش را تصحیح کند. (مطابق متن صحیح است.)
۲ در شش زمینه اصلی اعطا می‌شود. (مطابق متن صحیح است.)
۳ از برترین جوایز جهانی به شمار می‌رود و ماهانه داده می‌شود. (مطابق متن این جایزه به صورت سالانه به افراد اعطا می‌شود.)
۴ در سالگرد درگذشت آلفرد نوبل به برندگان اعطا می‌شود. (مطابق متن صحیح است.)

گروه آموزشی ماز

۱۲- عین سؤالاً یذكر جوابه في النص:

- (۱) أين تقام مراسم توزيع الجوائز؟ (۲) متى يتم الإعلان عن الفائزين؟
(۳) لم أضيفت جائزة نوبل في العلوم الاقتصادية؟ (۴) ما هي الجوائز المهمة الأخرى غير جائزة نوبل؟

(متوسط - مفهومی - متن درس ۲ - ۱۴۰۲)

پاسخ: گزینه ۲

بررسی گزینه‌ها:

- ۱ مراسم اهدای جوایز کجا برگزار می‌شود؟ (این سؤال در متن پاسخی ندارد.)
۲ چه زمانی برندگان اعلام می‌شوند؟ (پاسخ این سؤال در متن موجود است.)
۳ چرا جایزه نوبل در علوم اقتصادی اضافه شده است؟ (پاسخ این سؤال در متن ذکر نشده است.)
۴ جایزه‌های مهم دیگر به جز جایزه نوبل چیست؟ (این سؤال در متن پاسخی ندارد.)

گروه آموزشی ماز

■ عین الخطأ في الإعراب و التحليل الصرفي (۱۳ و ۱۴)

۱۳- «مساهمات - يُخلد - نادم - تنقذ»:

- (۱) مساهمات: اسم - جمع سالم للمؤنث - مصدر على وزن «مُفاعَلة» - مؤنث - معرب - نكرة / مفعول و منصوب
(۲) يُخلد: فعل مضارع - للمفرد المذكر - متعد - معلوم - مزيد ثلاثي (من باب تفعيل) / فعل و مع فاعله جملة فعلية
(۳) نادم: اسم فاعل - مفرد - مذكر - معرب - نكرة / حال و منصوب
(۴) تنقذ: فعل مضارع - للمفرد المؤنث الغائب - مزيد ثلاثي (من باب إفعال) - متعد - معلوم / فعل و مع فاعله جملة فعلية و «الأرواح» مفعوله

(متوسط - ترکیبی - حال - ۱۴۰۲)

پاسخ: گزینه ۳

بررسی موارد نادرست:

نقش کلمه «نادم» خبر است. مجموع «هو نادم» جمله حالیه می‌باشد.

در جمله حالیه، مجموع جمله اسمیه بعد از «و» حالیه، نقش حال دارد و کلمات آن به صورت مستقل حال نیستند.

گروه آموزشی ماز

۱۴ - «الکتاب - الفائزون - جائزة - غیرت»:

- ۱) الکتاب: اسم - جمع مکسر - مفرد «الکتاب» و مذکر - معرف بآل - معرب / مجرور بالحرف الجاز
- ۲) الفائزون: اسم - جمع سالم للمذکر - مفرد «الفائز» - معرفة - معرب / فاعل و مرفوع بالواو
- ۳) جائزة: اسم فاعل - مفرد - مؤنث - معرب - جمعه «جوائز» / اسم للحرف المشبهة بالفعل و مرفوع
- ۴) غیرت: فعل ماضی - مزید ثلاثی (من باب تفعیل) - متعدّد - معلوم - للمفرد المؤنث الغائب - مضارعه علی وزن «تَفَعَّلَ» / مع فاعله جملة وصفیة لـ «شخصیات»

پاسخ: گزینه ۳

(آسان - ترکیبی - حروف مشبهة بالفعل - ۱۲۰۱)

بررسی موارد نادرست:

اسم حروف مشبهة بالفعل همواره منصوب و خبرشان مرفوع است.

گروه آموزشی ماز

عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (۱۵ - ۲۰)

۱۵ - عین الصّحیح فی ضبط حرکات الحروف:

- ۱) وَصِلَ الْمُسَافِرَانِ إِلَى الْمَطَارِ مُتَأَخِّرِينَ فَلَمْ يَرْكَبِ الطَّائِرَةَ!
- ۲) عَدَدُ النَّمْلِ فِي الْعَالَمِ يَفُوقُ عَدَدَ الْبَشَرِ بِمِليون مَرَّةً تَقْرِیباً!
- ۳) الثَّلُ مِنْطَقَةٌ مَرْتَفَعَةٌ فَوْقَ سَطْحِ الْأَرْضِ، أَصْغَرُ مِنَ الْجَبَلِ!
- ۴) الْجَرَادَةُ تُسْتَطِيعُ أَنْ تَقْفِزَ مِتْرًا وَاحِدًا وَتَأْكُلَ الْمَحَاصِيلَ الزَّرَاعِيَّةَ!

پاسخ: گزینه ۲

(دشوار - ترکیبی - تمرین درس دوم - ۱۲۰۲)

اولین موضوعی که هنگام جواب دادن به این سؤال باید در نظر داشته باشید این است که به صورت سؤال دقت کنید. ممکن است که به جای «عین الخطأ»، سؤال «عین الصّحیح» مطرح شود.

دوم: حتماً می‌دانید که در گزینه‌های غلط، غالباً دو خطای حرکت‌گذاری وجود دارد.

سوم: مواردی که باید مورد بررسی قرار بدهید، به طور خلاصه عبارت‌اند از:

۱. فعل‌ها و مصدرهای مزید

۲. اعداد

۳. اسم‌های مثنی و جمع مذکر سالم

۴. فعل‌های مجهول

۵. اسم‌های فاعل و مفعول

چهارم: حرکت‌گذاری یا خوانش بعضی از کلمات در عربی و فارسی با هم تفاوت دارند و در سؤالات ضبط الحركات باید حواسمان به این کلمات باشد. مثل کلمه «قوم» که در فارسی «قوم» و در عربی «قوم» تلفظ می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) وَصِلَ (فعل «وَصَلَ» به معنای «رسید» یک فعل لازم است و مجهول نمی‌شود.)

مُتَأَخِّرِينَ (این کلمه از باب تفعّل است و شکل صحیح آن «مُتَأَخِّرِينَ» است، یعنی حرف «ت» باید فتحه داشته باشد.)

۳) مُرْتَفَعَةٌ (این کلمه یک اسم فاعل است که حرکت‌گذاری صحیح آن به صورت «مُرْتَفَعَةٌ» است.)

فُوقَ (شکل صحیح آن در عربی «فَوْق» است.)

۴) أَنْ (با توجه به اینکه بر سر فعل آمده پس باید «أَنْ» باشد، چون «أَنْ» فقط همراه جملات اسمیه به کار می‌رود.)

وَاحِدًا (این کلمه به صورت «وَاحِدًا» صحیح است.)

گروه آموزشی ماز

۱۶ - عین ما فيه الرّجاء لوقوع الفعل:

- ۱) کَلِمًا نَادِيْتُ أَنْ يَأْتِيَ صَدِيقِي لِنَجَاتِي مَا جَاءَ كَأَنَّهُ كَانَ أَصَمًّا!
- ۲) يَا لَيْتَ جَمِيعِ النَّاسِ يَتُوبُونَ عَمَّا فَعَلُوا مِنَ السَّيِّئَاتِ لِيَغْفِرَهُمُ اللَّهُ!
- ۳) إِنَّ الْعَمَالَ يَشْقَوْنَ قَنَاطٍ كَبِيرَةً لِإِصْطِلَاقِ الْمَاءِ إِلَى الْقَرْيَةِ الْبَعِيدَةِ!
- ۴) أَرْسَلْتُ شَهَادَتِي فِي الْحَاسِبِ إِلَى رَئِيسِ شَرَكَةٍ لَعَلَّهُ يَسْتَعْمِدُنِي فِيهَا!

پاسخ: گزینه ۴

(آسان - مفهومی - حروف مشبهة بالفعل - ۱۲۰۱)

کاربردهای حروف مشبهة بالفعل از مهم‌ترین موضوعاتی است که در آزمون‌های مختلف مورد سؤال واقع می‌شود. حتماً این کاربردها را به زبان عربی یاد بگیرید تا به راحتی بتوانید به سؤالات آن پاسخ دهید. در جدول زیر خلاصه‌ای از این کاربردها را می‌بینید:

حرف	ترجمه	کاربرد
إِنَّ	همانا، بی گمان...	* يُؤكِّد على جملة بعده بأجمعها. * يرفع الشك عن وقوع جملة بعده.
أَنَّ	که	* يربط الجملتين.
كَأَنَّ	مانند، گویی، انگار...	* يدلّ على الشك أو الظن في أمر.
لَكِنَّ	اما، ولی	* ليرفع الإبهام عن جملة قبله. * ليتكامل معنى عبارة قبله.
لَعَلَّ	امید است، شاید که...	* يدلّ على الرجاء في وقوع أمر.
لَيْتَ	کاش	* لتمني أمر مستحيل. * يدلّ على أن لا نرجو وقوع أمر. * قد يدلّ على الحسرة.

در صورت سؤال آمده است: «معین کن آنچه را که در آن امید به رخ دادن فعل وجود دارد.»
وقتی لفظ «رجاء» در صورت سؤال به کار می رود باید گزینه ای را انتخاب کنیم که در آن «لعلّ» وجود دارد.

گروه آموزشی ماز

۱۷- عین عبارة ما جاءت فيها «لا» النافية للجنس:

- ۱) قد أُجريتُ برنامجاً أخذته من معلّمي ولكن لا فائدة له!
- ۲) لا خوف للمُجدّ من الهزائم لأنّه يَعْدها تجارب تُعلّمه!
- ۳) لا أسخط الشيطانَ بمثل سكوت العاقل أمام الشاتم!
- ۴) عمل صالح يُقام به للتفاخر بين الناس لا ثمر له!

پاسخ: گزینه ۳

(متوسط - ترکیبی - لا النافية للجنس - ۱۲۰۱)

در گزینه ۳، «أسخط» فعل ماضی به معنای «خشمگین کرد» است؛ پس «لا» نمی تواند نفی جنس باشد: «[چیزی] به اندازه سکوت عاقل در برابر دشنامگو، شیطان را عصبانی نکرده است.»

بررسی سایر گزینه ها:

در سایر گزینه ها «لا» همراه اسم آمده و معنای «هیچ» دارد؛ پس «لا» ی نفی جنس به حساب می آید:

- ۱ برنامه ای را که از معلم گرفته بودم، اجرا کرده ام، اما هیچ فایده ای نداشت.
- ۲ تلاشگر از شکست ها هیچ هراسی ندارد؛ زیرا آنان را تجربه هایی به شمار می آورد که به او آموزش می دهند.
- ۴ کار نیکی که برای فخر فروشی در میان مردم به آن اقدام شود، هیچ نتیجه ای ندارد.

نکته: وقتی به دنبال «لا»ی نفی جنس هستیم باید موارد زیر را به دقت در نظر داشته باشیم:

۱. «لا» نفی جنس همراه اسم مفردی می آید که «ال» و «تنوین» ندارد؛ پس در آیه شریفه «... یومّ لا بیغ فيه ولا حلة» و آیه «لا تستوي الحسنه ولا السيئه»، «لا»ی نفی جنس نداریم.
۲. مصدرها مهم ترین دام های این قسمت هستند، چون مصدرها «اسم هایی» هستند که گاهی ظاهرشان بسیار شبیه فعل هاست. مخصوصاً مصدر باب های «تَفَعَّل»، «تَفَاعَلَ». مثل «لا تشابه یوجد بین هاتین الصورتین»
۳. «لا»ی نفی جنس ممکن است در وسط یک عبارت به کار برود، به شرطی که بعد از آن یک جمله اسمیه کامل (شامل اسم و خبر) آمده باشد.

گروه آموزشی ماز

۱۸- عین ما فيه «الحال»:

- ۱) تلك البنت كانت معوّقة و لكنّها تُواصل ممارستها دؤوبة!
- ۲) لا معصية أمام الخالق صغيرة بل المعاصي كلّها كبيرة!
- ۳) إذا كان رجل فقير قانعاً بما لديه فهو أغنى الأغنياء!
- ۴) شجّع المتفرجون لاعبين فرحين ييكون من شدة الفرح!

پاسخ: گزینه ۱

(متوسط - ترکیبی - حال - ۱۲۰۲)

در این گزینه کلمه «دؤوبة» اسم نکره ای است که حالت اسم معرفه «البنت» را بیان می کند و نقشی به غیر از «حال» نمی توان برای آن در نظر گرفت: «آن دختر معلول بود، ولی تمریناتش را با پشتکار ادامه می داد.»

بررسی سایر گزینه ها:

- ۲ «صغيرة» و «كبيرة» هر دو نقش خبر را دارند: «هیچ عیبی در برابر آفریدگار کوچک نیست، بلکه گناهان همگی بزرگ هستند.»
- ۳ «قانعاً» خبر «كان» است و حال به حساب نمی آید: «اگر شخص فقیری به آنچه دارد قانع باشد، او ثروتمندترین ثروتمندان است.»، ضمناً جمله «هو أغنى الأغنياء» چون با حرف «فَ» آمده نمی تواند جمله حالیه باشد.
- ۴ «فرحين» خودش نکره است و برای «الاعبين» که آن هم نکره است، به کار رفته؛ بنابراین «فرحين» صفت است، نه حال: «تماشاگران بازیکنان خوشحالی را تشویق کردند که از شدت خوشحالی گریه می کردند.»

نکته: حال اگر از نوع اسم باشد، اسم نکره منصوبی است که:

۱. برای یک اسم معرفه به کار رفته باشد. ← «فرحین» در گزینه ۴ چون درباره یک اسم نکره به کار رفته است، نمی‌تواند حال باشد.
۲. در جمله‌ای قرار بگیرد که در آن فعلی غیر از افعال ناقصه آمده وجود داشته باشد. ← «معوقة» در گزینه ۱ در جمله‌ای قرار گرفته که در آن تنها فعل «کانت» آمده است و همینطور «صغیره» و «کبیره» در گزینه ۲ در جمله‌ای به کار رفته‌اند که اصلاً فعلی در آن نیست و «قانعاً» در گزینه ۳ در جمله‌ای دیده می‌شود که تنها فعل «کان» در آن آمده است.

گروه آموزشی ماز

۱۹- عین الواو یختلف نوعه:

- ۱) لم تُجیب سؤال معلّمك بسرعة و أنت لم تدرکه جيداً!
- ۲) الفراخُ تقذّف نفسها من الجبل و والودان ينتظرانها أسفل الجبل!
- ۳) الجنود جاؤوا بالأسرى عند النبی (ص) و الشّیماء ترجو أن يعرفها النبی (ص)!
- ۴) لا تصدّقوا کلّ ما تسمعون و لا تنشروا خبراً لا تعلمون أنّه صحیح أم لا!

پاسخ: گزینه ۴

(متوسط - ترکیبی - حال - ۱۴۰۲)

در این گزینه حرف «واو» قبل از یک فعل نهی مخاطب استفاده شده است و در این حالت «واو» نمی‌تواند حالیه باشد: «هرچه را که می‌شنوید باور نکنید و خبری را که نمی‌دانید درست است یا خیر، پخش نکنید.»

بررسی سایر گزینه‌ها:

در بقیه گزینه‌ها حرف «و» همراه یک جمله اسمیه آمده و معنای «درحالی‌که» دارد، بنابراین حالیه است.

- ۱ «چرا به سرعت به سؤال معلمت جواب می‌دهی، درحالی‌که آن را به خوبی نفهمیده‌ای؟»
- ۲ «جوجه‌ها، خود را از کوه می‌اندازند درحالی‌که پدر و مادر پایین کوه منتظر آنان هستند.»
- ۳ «سپاهیان اسیران را نزد پیامبر (ص) آوردند، درحالی‌که شیما امید داشت که پیامبر (ص) او را بشناسد.»

تذکر: دو نکته مهم را در مورد «واو» حالیه به یاد داشته باشید:

- ۱) «واو» حالیه غالباً در ابتدای جملات حالیه اسمیه می‌آید. اگر آن جمله اسمیه با ضمیر شروع شده باشد، «واو» حتماً حالیه است و اگر با ضمیر شروع نشده باشد، باید به معنای عبارت هم توجه کنیم.
- ۲) «واو» حالیه قبل از فعل‌های ماضی و مضارع ساده و فعل‌های امر و نهی به کار نمی‌رود.

گروه آموزشی ماز

۲۰- عین المستثنی منه محذوفاً:

- ۱) لا تُحبّوا لإخوانکم إلا ما تحبّون لأنفسکم!
- ۲) لا تقدّر اللّیونات علی الطّیران إلا الخفّاش!
- ۳) نحن لم نحلّ أسئلة امتحان الرّیاضیات إلا ثلاثة منّا!
- ۴) ما تذكّرني أحدٌ بعد هذه السّنوات إلا معلّم الفیزياء!

پاسخ: گزینه ۱

(متوسط - ترکیبی - اسلوب الاستثناء - ۱۴۰۳)

در این گزینه، عبارتی که قبل از «إلا» آمده به تنهایی کامل نیست: «برای برادران خود دوست نداشته باشید!...» و در این حالت حتماً مستثنی منه محذوف است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۲ مستثنی: «الخفّاش» - مستثنی منه: «اللّیونات»
- ۳ مستثنی: «ثلاثة» - مستثنی منه: «نحن»
- ۴ مستثنی: «معلّم» - مستثنی منه: «أحدٌ»

نکته: برای پیدا کردن مستثنی منه به موارد زیر خوب توجه کنید:

الف: در حالت‌های زیر مستثنی منه در جمله وجود دارد:

- ۱- اگر جمله قبل از «إلا» مثبت باشد.
- ۲- اگر در جمله قبل از «إلا» کلمات «أحد» یا «شیء» آمده باشند.

ب: در حالت‌های زیر مستثنی منه محذوف است:

- ۱- اگر بعد از «إلا» اسم مرفوع آمده باشد.
- ۲- اگر جمله قبل از «إلا» به تنهایی ناقص باشد.
- ۳- اگر بتوانیم به ترجمه عبارت قبل از «إلا» یکی از کلمات «چیزی» یا «کسی» را اضافه کنیم.

گروه آموزشی ماز

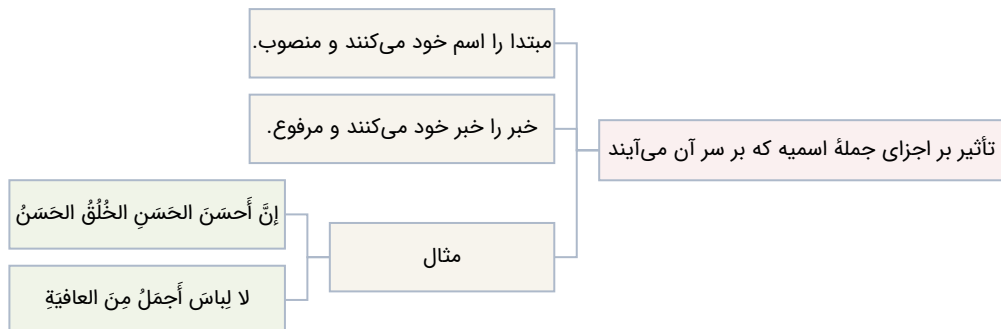
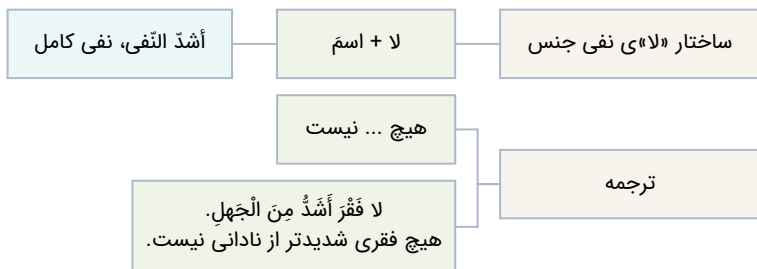
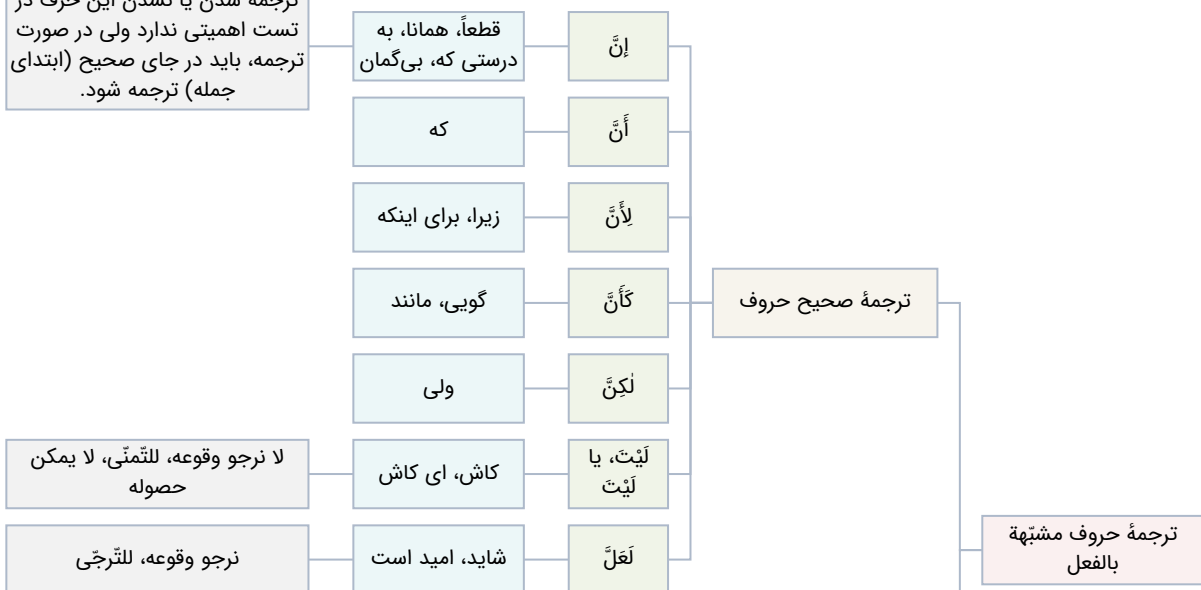
در ادامه، تمامی مباحث این آزمون را به صورت نموداری برای شما جمع‌بندی کرده‌ایم تا بتوانید مطالب را به شکل ساده‌تر و منظم‌تر یاد بگیرید.

«جمع‌بندی فشرده»

درس ۱ دوازدهم

ترجمه شدن یا نشدن این حرف در تست اهمیتی ندارد ولی در صورت ترجمه، باید در جای صحیح (ابتدای جمله) ترجمه شود.

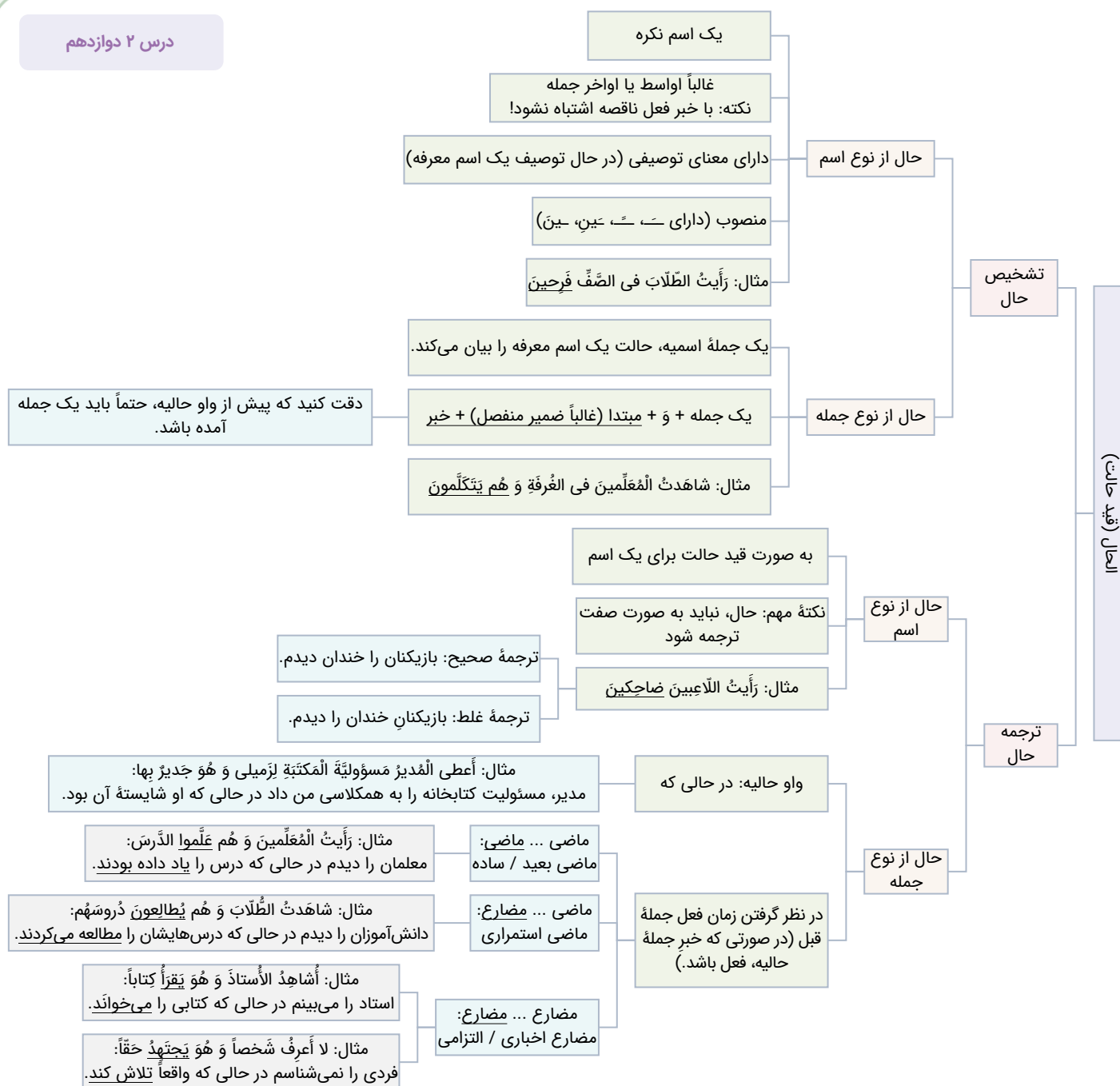

نکته «إِثْمًا» از حروف مشبهة بالفعل نیست. ادات حصر است و بر روی قسمت دوم جمله تأکید دارد.

معانی الحروف المشبهة بالفعل و لا النافية للجنس

درس ۲ دوازدهم

درس ۳ دوازدهم

